

* تعیین و جداسازی پروتئین CD59 از پلاسمای منی انسان*

دکتر عباس رضایی^۱، دکتر محمدحسین نصر اصفهانی، دکتر محمود هاشمی تبار،
دکتر حمید بهرامیان، فرزاد عریضی

(CRP) است. وزن ملکولی آن ۱۸ تا ۲۰ کیلو دالتون است و یک گلیکوزیل فسفاتیدیل اینوسیتول پروتئین (GPI-Anchor) است^(۳) که با سد دو مسیر کلاسیک و الترانایتو از طریق باندشدن به ملکولهای C8, C9 و بلوک فرایند اضافه شدن ملکولهای فوق به کمپلکس C5b-7 (MAC)، مانع تشکیل (MAC) می‌شود^(۴). سلولهای سرطانی با استفاده از این خاصیت وبا افزایش بروز CD59 مانع لیز با واسطه کمپلمن می‌شوند^(۵). این پروتئین برای از فعال شدن بدون کنترل کمپلمن باید به طور وسیعی بر روی سلولهای مختلف بافتی و در مایعات مختلف بدن حضور داشته باشد^(۶, ۷). افزایش حضور این پروتئین بر روی سلولهای عصبی گرفتار آزادیمر و سلولهای مزانکیال گرفتار گلومرونفیت، مسیون افزایش شدت درگیر شدن مکانیزمهای تنظیمی و مدولاسیون سیستم کمپلمن دراین افراد است^(۸, ۹). در جایی که سلول تواند به میزان کافی CD59 را بروز دهد، بلافضله تحت تأثیر اثرات تخریبی کمپلمن از بین می‌رود.

نقش CD59 در امر پیوند عضو و جلوگیری از دفع عضو به صورت فوق حاد نیز مهم می‌باشد و حتی راه را برای پیوند عضو حیوانی هموار کرده را بر روی Xenograft است^(۱۰). ساخت حیوانات ترانس ژنیک از گونه خوکچه که با دستکاری ژنتیکی قادر است به مقدار CD59 سلولهای خود بسیار زیاد بروز دهد، بهدلیل توانایی ذاتی مهار کمپلمن، به عنوان یک مدل مناسب در پیوند اعضای حیوانی مطرح شده است^(۱۱).

علاوه براین، وجود مقادیر متابیهی CD59 در دستگاه تناسلی و مایعات مجرای تناسلی زن و مرد مؤید نقش حفاظتی آن در حمایت از سلولهای ژرمینال و همچنین در فرایند لقاح است^(۱۲, ۱۳). براین اساس در ایمونولوژی نایابوری استفاده درمانی از این پروتئین در مدل تحقیقی باید در جدیدی را باز نموده است. نقش در CD59 جلوگیری از سقطهای ناشی از فعال شدن کمپلمن، افزایش حرکت اسپرم در حضور، CD59 محیط‌های in vitro و in vivo افزایش نفوذپذیری اسپرم به داخل تخمک، بهبود فرایند لقاح در دستگاه تناسلی زن و جلوگیری از آسیبهای سطح غشاء اسپرماتوزوا به شکل آزواسپرمی و الیگواسپرمی، حکایت از اثرات درمانی

* این طرح با شماره ۷۷۰۷۴ در دفتر هماهنگی امور پژوهشی ثبت شده است و هزینه آن از محل اعتبارات معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی استان اصفهان برداخت گردیده است.

۱- گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی استان اصفهان، اصفهان.

چکیده مقاله
مقدمه. CD59 یکی از پروتئین‌های تنظیم کننده چرخه کمپلمن است که با مانع از تشکیل کمپلکس حمله کننده به غشا نتش مهاری خود را اعمال می‌کند. استفاده درمانی از این پروتئین در جلوگیری از عوارض پاتولوژیک ناشی از فعل شدن بدون کنترل سیستم کمپلمن و در جلوگیری از رد عضو پیوندی بصورت فوق حاد حائز اهمیت است. در این تحقیق تعیین و جداسازی CD59 از منابع پروستازومی محلول در پلاسمای منی انجام شد.

روشها. مطابق استانداردهای WHO از ۶ فرد نرمواسپرمی مایع منی تهیه و پلاسمای منی آن جدا گردید. پروستازوم‌های موجود در پلاسمای منی با اولتراسانتریفیوژ رسوب داده شدند و فراکسیون پروستازومی با استفاده از ستون سپوروز، ژل فیلتراسیون شد. با استفاده از آتنی بادی منوکلونال علیه حضور Dot-Blot CD59(ME43) و تکنیک SDS-PAGE حضور پروتئین در فراکسیون‌های بدست آمده از ستون سپوروز مورد ارزیابی قرار گرفت. وزن ملکولی و درجه خلوص پروتئین بوسیله Western Blot تعیین شد.

نتایج. پروتئین فوق فقط در فراکسیون‌های ناحیه ۱۵ ML، ۶/۵ ML، ۱۵ آشکار گردید. وزن ملکولی آن بر اساس سایز مارکر در فراکسیون‌های فوق بترتیب ۶۵ و ۲۱ کیلو دالتون بود. درجه خلوص آن بر اساس SDS-PAGE نیز متفاوت بود. در فراکسیون ۶/۵ ML دو باند و در فراکسیون ۱۵ ML یک باند مشخص گردید.

بحث. تمام روش‌های استخراج قبلی CD59 مبتنی بر لیز غشای اریتروسیت‌ها توسط حلالها بوده و این نقش فیزیولوژیک پروتئین را تا حد زیادی کاهش می‌دهد. در این تحقیق از منابع پروستازومی موجود در مایعات ژنتیکال استفاده گردید تا بدون استفاده از حلالها پروتئین جداسازی شود.

● راژه‌های کلیدی. CD59، پروتئین‌های تنظیم کننده چرخه کمپلمن، پلاسمای منی.

مقدمه
سیستم کمپلمن با تشکیل کمپلکس C5b-9 یا کمپلکس حمله کننده به غشاء (MAC: Membrane Attack Complex) نقش مهمی در دفاع از بدن علیه عوامل بیماری‌زا ایفا می‌کند، اما گاهی خود موجب پیدایش بسیاری از عوارض پاتولوژیک در نتیجه فعل شدن مهار نشده کمپلمن می‌شود^(۱, ۲). CD59 یکی از انواع پروتئین‌های تنظیم کننده کمپلمن

نمونه‌های رنگ‌آمیزی نشده برای تعیین حضور CD59 به کاغذ نیتروسولوز و سپس به تانک ترانسفر Western Blot به مدت یک شب با آمپرژ ۲۰ mA منتقل شدند و پس از اطمینان از حصول انتقال نمونه به کاغذ، نمونه‌ها به لوله فالکون منتقل شدند و مانند پروسه DOT-Blot آلتی بادیهای اولیه و ثانویه و سپس سوبستراتی DAB واکنش رنگی ایجاد شد که معرف حضور CD59 در نمونه فراکسیون‌ها است.

برای اندازه‌گیری غلظت پروتئین در نمونه‌های بدست آمده از اولتراسانتریفیوژ و ژل فیلتراسیون از روش برادرفورد استفاده شد، از BSA به عنوان استاندارد و جذب نوری در طول موج ۵۹۵nm با اسپکتروفوتومتر قرائت شد.

نتایج

روش ما در جداسازی CD59 بر پایه Rooney (۱۹۹۶) بود (۱۱). مایع منی پس از اولتراسانتریفیوژ و رسوب دانه‌های پروستازومی در PBS تعلیق شد و برای ژل فیلتراسیون آماده شد. اندازه‌گیری غلظت پروتئین تام فراکسیون‌های بدست آمده از اولتراسانتریفیوژ برابر 15.3 mg/ml بود.

نتایج ژل فیلتراسیون بر حسب شکل و محل پیک‌ها در ۶ نمونه‌ای که انجام شد، در هر مورد اندکی اختلاف را نشان داد. اما فراکسیون اول در ناحیه $15 \text{ ml}/5 \text{ ml}$ فراکسیون دوم در ناحیه $12/5 \text{ ml}$ و فراکسیون سوم در ناحیه $15 \text{ ml}/5 \text{ ml}$ بود. یعنی در محل پیک‌ها اندکی تفاوت وجود داشت. به طوریکه در اکثر نمونه‌ها پیک دوم در ناحیه 15 ml بود (نمودار ۱).

نتایج حاصل از Dot-Blot نشان داد که در ۴ نمونه از فراکسیون‌های فوق فقط فراکسیون اول و دوم و در دو نمونه فراکسیون اول و سوم پاسخ مثبت علیه CD59 نشان دادند. علی‌رغم اختلاف محل پیک‌ها، جمع‌آوری فراکسیون‌ها بر حسب ناحیه (میلی لیتر) از مزیت بالای برخوردار است. یعنی فراکسیون‌های ناحیه 15 ml و $6/5 \text{ ml}$ در تمام نمونه‌ها صرف‌نظر از محل پیک‌ها (خصوصاً اختلاف محل پیک دوم و سوم) در Dot-Blot پاسخ مثبت علیه CD59 نشان دادند و شدت واکنش رنگی در فراکسیون دوم یا ناحیه 15 ml از شدت پیشتری برخوردار بود.

نتایج از فراکسیون اول ۲ باند روشن در ناحیه 55 kDa و 56 kDa و فراکسیون دوم یک باند روشن را در ناحیه 21 kDa آشکار ساخت و نتیجه حاصل از فراکسیون دوم باند روشنی را در ناحیه 21 kDa نشان داد. اندازه‌گیری غلظت پروتئین تام در نمونه‌های فراکسیون CD59 حاصل از ستون سپوروز غلظتی برابر با 40.5 mg/ml را نشان داد.

بحث

در این مطالعه تخلیص جزئی CD59 به روش جداسازی لایه‌ای پلاسمای منی بوسیله اولتراسانتریفیوژ و سپس ژل فیلتراسیون انجام شد. Rooney و همکاران (۱۹۹۶) با جداسازی لایه‌ای پلاسمای منی و رسوب پروستازومها در دور 20000 ml نشان داد که CD59 در فراکسیون

احتمالی CD59 در درمان ناباروری دارند (۱۵، ۱۶).

در این مطالعه با توجه به اثبات درمانی وسیعی که CD59 دارد، از دانه‌های پروستازومی موجود در پلاسمای منی انسان که منبعی غنی از ذخایر (CRP) به حساب می‌آیند، پروتئین CD59 جداسازی شد.

روشها

مطابق استانداردهای WHO، ۶ نمونه نرممال از مرکز باروری اصفهان انتخاب شد. پس از انجام تست‌های عملکرد و مورفلوژی، مایع منی در دور 2000 rpm به مدت 10 دقیقه سانتریفیوژ شد تا پلاسمای منی از اسپرمهای جدا شود. سپس جداسازی لایه‌ای پلاسمای منی توسط اولتراسانتریفیوژ (Beckman RC-5C) انجام شد. پلاسمای منی ابتدا در دور 14000 rpm به مدت 20 دقیقه و سپس سوب رویی به مدت 1 ساعت در دور 20000 rpm سانتریفیوژ شد تا دانه‌های پروستازومی رسوب کنند و در آخر پلیت حاوی پروستازومها را در یک میلی لیتر PBS تعلیق و برای ژل فیلتراسیون استفاده شد (۱۷).

ژل فیلتراسیون توسط دستگاه FPLC و با استفاده از ستون Superose 6HR از شرکت فارماسیا با حجم 30 ml و فاز متحرک $0.3 \text{ M} \text{ Flow Rate}$ انجام شد. فراکسیون‌ها به میزان 0.5 ml جمع‌آوری و در طول موج 280 nm طیف سنجی شده‌اند (۱۸). فراکسیون‌های مختلف با OD بالا جمع‌آوری و در 70°C نگهداری شدند. از تکنیک Dot-Blot برای آشکار ساختن CD59 در فراکسیون‌های به دست آمده از ستون سپوروز به شرح ذیل استفاده شد:

- ۱- آلتی بادی منوکلونال (mAb) موشی علیه CD59(MEM43) از شرکت Serotec Oxford UK

۲- آنتی بادی ضد موش HRP conjugated Sigma از شرکت

۳- کاغذ نیتروسولوز DAB و تمامی معرفهای لازم تکنیک فوق و Western-Blot, SDS-PAGE از شرکت بیوزن - مشهد تهیه گردید.

۴- میکرولیتر از فراکسیون‌های جمع‌آوری شده را برای اثبات حضور CD59 بر روی کاغذ نیتروسولوز ریخته و پس از خشک شدن کاغذ را به لوله فالکون 15 ml منتقل نمودیم. نمونه‌ها با 1 mg/ml BSA در $0.5 \text{ PBS/Tween ۰.۵ \text{ mg/ml}}$ درصد بلوك شدند. سپس با 15 ml آنتی بادی اولیه و با رقت $2 \text{ ml}/0.5 \text{ mg/ml}$ به مدت $1/5$ ساعت تیمار شدند و در مرحله بعد با 15 ml آنتی بادی ثانویه گونزوجه به پروکسیداز به مدت 1 ساعت تیمار شدند. پس از هر مرحله 3 بار با محلول $0.5 \text{ % Tween ۰.۵ \text{ mg/ml}}$ هر بار به مدت 5 دقیقه شستشو انجام شد و در نهایت از سوبسترات DAB جهت ایجاد واکنش رنگی به میزان 10 mg/ml PBS به مدت 10 دقیقه استفاده شد. برای تبیین درجه خلوص فراکسیونها از تکنیک SDS-PAGE مستند Lammeli استفاده شد (۱۹). ژل تفکیک کننده 10 درصد و هماهنگ‌کننده 5 درصد با روش رنگ‌آمیزی نیترات نقره انجام شد.

کرده‌اند عبارت است از لیز غشای سطحی سلول و استخراج منابع آن است، این روش اولین بار توسط Sugita استفاده شد. وی این پروتئین را از عصاره غشای اریتروسیت‌های انسانی استخراج کرد و آنرا P18 Membrane Attack Complex Inhibitory Factor (MACIF) یا (MIRL) نام نهاد (۲۱). استخراج پروتئین توسط هولگین با نام Membrane Inhibitor of Reactive Lysis (MIRL) انجام شد (۲۲). سپس توسط اوکادا با نام Membrane Gomologus Restriction Factor 20 (HRF20) انجام شد (۲۳). و در اواخر توسط Meri Protectinas و ازگان پروتئین که حکایت از عملکرد پروتئین دارد برای آن پیشنهاد شد (۲۴). Hughes پروتئین فوق را از منابع غشای اریتروسیت‌های موش صحرایی و Van Den Berg از گوسفند و سپس از خوکچه هندی استخراج کردند (۲۵، ۲۶، ۱۸). استخراج پروتئین از منابع غشایی در تمام روش‌های فوق مبتنی بر روش کالاسیک SDS-PAGE است. مزیت نسبی این روش عدم استفاده از دترجنت‌ها و SDS بود که باعث بر هم زدن ساختمان پروتئین و کاهش فعالیت فیزیولوژیک آن می‌شود (۲۶). این موضوع در ارزیابی فعالیت پروتئین در محیط in vitro بسیار اهمیت دارد، مانند ارزیابی فعالیت مهار کنندگی کمپلکس (MAC) و یا ارزیابی آسیبهای وارد به اسپرماتوزوا به شکل کاهش حرکت و افزایش لیز سلولی با واسطه سیستم کمپلمان.

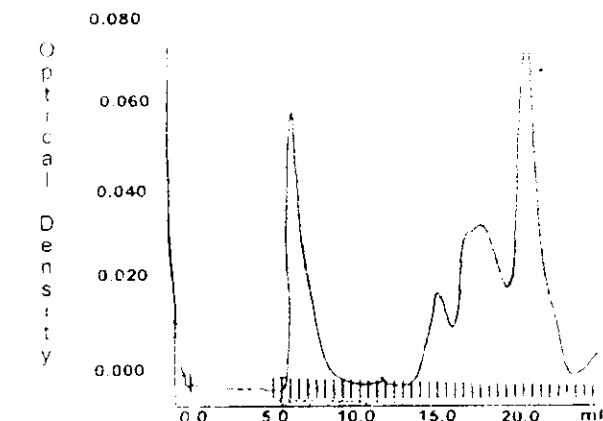
شاید مناسبترین روش برای تخلیص پروتئین CD59 در حجم کم استفاده از Affinity کروماتوگرافی باشد (۲۷) که در مطالعه حاضر به دلیل در اختیار نبودن میزان کافی از آنتی‌بادی منوکلونال علیه CD59 از روش فوق صرفنظر گردید.

در پایان ذکر این نکته لازم است که پژوهش حاضر بخشی از تحقیقی است که در آن غلظت پروتئین CD59 در پلاسمای منی انسان در گروههای نرمال و غیر نرمال اندازه‌گیری شده است.

جداسازی CD59 بمنظور تهیه استاندارد برای اندازه‌گیری پروتئین فوق مورد استفاده قرار گرفت. اما فعالیت فیزیولوژیک و اثرات درمانی این پروتئین در محیط‌های in vivo و in vitro مورد بررسی قرار نگرفت که پیشنهاد می‌شود در بررسیهای بعدی این مهم انجام شود.

قدرتانی و تشکر

از همه همکارانی که بهنحوی ما را در این تحقیق یاری کردن تقدیر و تشکر می‌نماییم.

نمودار ۱. نمودار ژل فیلتراسیون مایع منی با استفاده از ستون سپوروز.

نهشین پروستازومی و فراکسیون سوب رویی فاقد پروستازوم (NPF) هر دو وجود دارد و الگوی فراکسیونی که با استفاده از ستون سپوروز از لایه (Non Prostasome Fractuon) NPF بدست آورده دقیقاً مشابه الگویی بود که ما از فراکسیون پروستازومی بدست آوردهیم یعنی در هر دو تحقیق ناحیه ۱۵ml و ۱۵/۵ml باخنج مثبت علیه CD59 نشان دادند.

استفاده از فراکسیون پروستازومی برای جداسازی این پروتئین اگرچه با از دست رفتن مقداری CD59 در سوب رویی است (۱۷)، اما این روش قادر است بدون اضافه کردن هر نوع ماده مهار کننده یا دترجانت پروستازومها را که حاوی مقادیر متنابه از (CRP) هستند برای استفاده از ستون کروماتوگرافی در اختیار بگذارد. فراکسیون‌های اول و دوم که بودند، برای ارزیابی درجه خلوص پروتئین‌ها در هر فراکسیون توسط SDS-PAGE آزمون شدند. نتایج سنجش نشان داد که فراکسیون اول خالص نبوده و حداقل ۲ فراکسیون پروتئینی قابل تفکیک به‌وسیله SDS-PAGE را نشان می‌دهد اما فراکسیون دوم نسبتاً خالص بوده و فقط یک باند روشن را در ناحیه ۲۱KDa نشان داد. وزن ۱۵ کیلو دالتونی پروتئین موجود در فراکسیون اول با وزن CD59 همخوانی ندارد، لذا بنظر می‌رسد پروتئین موجود در فراکسیون اول جزو بزرگتری از ساختمان CD59 باشد که بدليل شباهت ساختمانی با آن (۲۰)، با آنتی‌بادی منوکلونال علیه آن واکنش متقاطع ایجاد نموده است.

به طورکلی هدف از جداسازی پروتئین تهیه شکل نسبتاً خالص پروتئین برای تهیه پروتئین استاندارد در اندازه‌گیری CD59 در مایع منی بود و لذا با توجه به ناخالصی کمتر فراکسیون دوم استفاده از آن پیشنهاد شد.

روش دیگری که بسیاری از محققین برای تخلیص CD59 استفاده

مراجع

- 1- Liszewski MK, Atkinson JP. Membrane cofactor protein (MCP; CD46). Isoforms differ in protection against the classical pathway of complement. *J Immunol.* 1996;156(11):4415-21.
- 2- Makrilia SC. Therapeutic inhibition of the complement system. *Pharmacol Rev.* 1998;50(1):59-87.
- 3- Zhang HF, Yu J, Chen S, Morgan BP, Abagyan R, Tomlinson S. Identification of the individual residues that determine

- human CD59 species selective activity. *J Biol Chem.* 1999;274(16):10969-74.
- 4- Rollins SA, Zhao J, Ninomiya H, Sims PJ. Inhibition of homologous complement by CD59 is mediated by a species-selective recognition conferred through binding to C8 within C5b-8 or C9 within C5b-9. *J Immunol.* 1991;146(7):2345-51.
- 5- Yu J, Caragine T, Chen S, Morgan BP, Frey AB, Tomlinson S. Protection of human breast cancer cells from complement-mediated lysis by expression of heterologous CD59. *Clin Exp Immunol.* 1999;115(1):13-8.
- 6- Brasoveanu LI, Fonsatti E, Visintin A, Pavlovic M, Cattarossi I, Colizzi F, Gasparollo A, Coral S, Horejsi V, Altomonte M, Maio M. Melanoma cells constitutively release an anchor-positive soluble form of protectin (sCD59) that retains functional activities in homologous complement-mediated cytotoxicity. *J Clin Invest.* 1997;100(5):1248-55.
- 7- Nose M, Katoh M, Okada N, Kyogoku M, Okada H. Tissue distribution of HRF20, a novel factor preventing the membrane attack of homologous complement, and its predominant expression on endothelial cells in vivo. *Immunology.* 1990;70(2):145-9.
- 8- Meri S, Waldmann H, Lachmann PJ. Distribution of protectin (CD59), a complement membrane attack inhibitor, in normal human tissues. *Lab Invest.* 1991;65(5):532-7.
- 9- Vedeler C, Ulvestad E, Bjorge L, Conti G, Williams K, Mork S, Matre R. The expression of CD59 in normal human nervous tissue. *Immunology.* 1994;82(4):542-7.
- 10- Nangaku M, Meek RL, Pippin J, Gordon KL, Morgan BP, Johnson RJ, Couser WG. Transfected CD59 protects mesangial cells from injury induced by antibody and complement. *Kidney Int.* 1996;50(1):257-66.
- 11- Morgan BP. Complement regulatory molecules: application to therapy and transplantation. *Immunol Today.* 1995;16(6):257-9.
- 12- Cozzi E, White DJ. The generation of transgenic pigs as potential organ donors for humans. *Nat Med.* 1995;1(9):964-6.
- 13- Simpson KL, Holmes CH. Differential expression of complement regulatory proteins decay-accelerating factor (CD55), membrane cofactor protein (CD46) and CD59 during human spermatogenesis. *Immunology.* 1994;81(3):452-61.
- 14- Taylor CT, Johnson PM. Complement-binding proteins are strongly expressed by human preimplantation blastocysts and cumulus cells as well as gametes. *Mol Hum Reprod.* 1996;2(1):52-9.
- 15- Rooney IA, Oglesby TJ, Atkinson JP. Complement in human reproduction: activation and control. *Immunol Res.* 1993;12(3):276-94.
- 16- Kapur DK, Ahuja GK. Immunocytochemistry of male reproductive organs. *Arch Androl.* 1989;23(3):169-83.
- 17- Rooney IA, Heuser JE, Atkinson JP. GPI-anchored complement regulatory proteins in seminal plasma. An analysis of their physical condition and the mechanisms of their binding to exogenous cells. *J Clin Invest.* 1996;97(7):1675-86.
- 18- Hughes TR, Piddesden SJ, Williams JD, Harrison RA, Morgan BP. Isolation and characterization of a membrane protein from rat erythrocytes which inhibits lysis by the membrane attack complex of rat complement. *Biochem J.* 1992;284 (Pt 1):169-76.
- 19- Laemmli UK. Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature.* 1970;227(259):680-5.
- 20- Zalman LS. Homologous restriction factor. *Curr Top Microbiol Immunol.* 1992;178:87-99.
- 21- Sugita Y, Tobe T, Oda E, Tomita M, Yasukawa K, Yamaji N, Takemoto T, Furuichi K, Takayama M, Yano S. Molecular cloning and characterization of MACIF, an inhibitor of membrane channel formation of complement. *J Biochem (Tokyo).* 1989;106(4):555-7.
- 22- Holguin MH, Fredrick LR, Bernshaw NJ, Wilcox LA, Parker CJ. Isolation and characterization of a membrane protein from normal human erythrocytes that inhibits reactive lysis of the erythrocytes of paroxysmal nocturnal hemoglobinuria. *J Clin Invest.* 1989;84(1):7-17.
- 23- Okada N, Harada R, Fujita T, Okada H. A novel membrane glycoprotein capable of inhibiting membrane attack by homologous complement. *Int Immunol.* 1989;1(2):205-8.
- 24- Meri S, Morgan BP, Davies A, Daniels RH, Olavesen MG, Waldmann H, Lachmann PJ. Human protectin (CD59), an

- 18,000-20,000 MW complement lysis restricting factor, inhibits C5b-8 catalysed insertion of C9 into lipid bilayers. *Immunology*. 1990;71(1):1-9.
- 25- van den Berg CW, Harrison RA, Morgan BP. A rapid method for the isolation of analogues of human CD59 by preparative SDS-PAGE: application to pig CD59. *J Immunol Methods*. 1995;179(2):223-31.
- 26- Rushmere NK, Tomlinson S, Morgan BP. Expression of rat CD59: functional analysis confirms lack of species selectivity and reveals that glycosylation is not required for function. *Immunology*. 1997;90(4):640-6.
- 27- Morgan BP. Isolation and characterization of the complement-inhibiting protein CD59 antigen from platelet membranes. *Biochem J*. 1992;282 (Pt 2):409-13.